

Ayda Bir**BİR KATLIAM VE GÖSTERDİKLERİ**

Dünyanın en refah ülkelerinden biri olan Norveç, 22 Temmuz günü, kamuoyunca da bilinen 'demokrasi beşiği', milli gelirin yüksekliği vb. gibi özelliklerinin yanı sıra, hafızalarda başka türlü de yer bırakacak ve bununla hatırlanacak peş peşe gelen iki saldırıyla sarsıldı. Saldırıların ilki Norveç hükümet binasını hedeflerken ikincisi ise bir adada kampta olan Norveç İşçi Partisi gençlik örgütü üyeleriydi. İlk saldırıda 8 ikincisinde ise 69 kişi hayatını kaybetti. Saldırı ilk duyulduğunda yapılan yorumların önemli bir çoğunluğu merkezinde İslami örgütlerin olduğu terör saldırıları etrafında yoğunlaştı. Ama bilgiler netleşmeye başladıkça; 2 saldırısında Norveçli Bereivik adlı şahsın elinden çıktığı anlaşıldı.

Andreas Bereivik hakkında bilgiler arttıkça, katilima ışık tutacak verilerde güçlendi. Katilin, 'ari', eği-timli, Marksizm ve İslam düşmanı, kültür çeşitliliğine karşı savaş ilan etmiş ırkçı-faşist profil çizmesi, atlatılan şokun ardından hemen hemen tüm Avrupa ülkelerini kapsayan 'analizlerin'de boy göstermesine yol açtı.

Bir kısmı tehlikeli, akli dengesi bozuk katil imajını güçlendirirken, bazıları ise işlenen cinayetlerin profesyonelliği ve katilin oynadığı savaş oyunları arasında bağ kurarak şiddet oyunlarının psikolojide yarattığı tahribatların sonuçları gibi gösterme gayreti içerisinde oldu. Akli başında bazı çevreler ise nispeten radikal ırkçılığı gündeme getirerek ama sorunun can alıcı noktalarına da dokunmadan açıklamaya çalıştılar. Neden? Sorusu aslında adı geçen tüm çevrelerin önünde duran bir soruydu. Aranan cevapların kendisi ise katilin manifestosunda detaylı işleniyordu.

Gizemli teoriden katliama

Bereivik'in manifestosunda yer alan ve katliam gerekçeleri olarak görünen ırk, sol ve İslam karşı-lığının kendisinin kişisel eğilimlerinin şekillendirdiği kavramlar olmadığı açık. Bu kavramların önemli çoğunluğunu hayranlık duyduğu bazı ırkçı yazar ve politikacılar devşirdiği de biliniyor. Bunların başında isim vermesede Helena Blavtsky geliyor. Önceliyle beraber ırk teorisinin şekillendiği yazar olan Balvtsky, Gizemli Teori adlı kitabında 7 aşamaya ayırdığı insanlığın gelişiminin 5. kade-mesinde yer verdiği 'ari' iddiası, daha sonra işlenerek, sarı saçlı ve mavi gözlülerin baskınlığına ve hakimiyetine, diğer etnik kökenlerin aşağı lanması ve yok edilmesine dayanan fiili faşist katliamlara dönüşmesinin önünü açmıştır. Bereivik'in 'Gizemli Teori'den devraldığı ırkçı mirasın temelle-ri, 1500 sayfalık manifestonun da az çok özünü oluşturmaktadır. Yine manifestoda yer alan Robert Spencer, Fjordman kod adıyla yazılar yazan Peder Are Jensen adlı anti-İslam cephesinin yazarlarına duyduğu hayranlığı dile getiren Breivik, 11 Eylül saldırılarından sonra emperyalist müdahalelerin gerekçesi sayılan 'dinler ve medeniyetler arası çatışma'dan esin kaynağını bulmuş bir saldırıgana dönüşmüştür.

Tetikçinin suç ortakları belli

Aslında özellikle Avrupa cephesinde yapılan değerlendirmelerde sıkça yer bulan; katliamın acı-masızlığı, insanlık dışılığı, mahkum edilmesi gereken dehşet verici bir saldırı olduğu vurguları, söylem sahiplerinin çağrılarının ne kadar düzmece ve gerçek dışı bir tutum olduğunu ortaya koyan pratik verilerle iç içedir. Son 15 yıldır Avrupa ülkelerinde genel bir karakter kazanma eğilimine giren yer yer hükümet ortağı olan, parlamentoda kendine yer bulan ırkçı örgütlenmelerin kanıksanır hale getirilmiş saldırgan, göçmen, İslam karşıtı politika-ları ve çok kültürlü toplumsal yaşam alanlarını hedefe koyan girişimleri Bereivik'in yaptığı katli-ma davetiye çıkarmış ve onun gibi potansiyel katiller yaratmıştır. Toplumsal çeşitliliğin ideolojik olarak katerogileştirilmesi, Hıristiyanlık dışı dinle-rin, Avrupa dışı kökene sahip etnisitenin, düşman gösterilerek, şiddetin kaynağı olarak propaganda edilmesi ve bu tür propagandaların hükümetlerin koruması altında yapıyor olması fiili şiddet unsu-runu arttırmış, katil Bereivik'in çektiği her tetiğe parmağını sürmüştür.

Dersi kim çıkaracak?

Adı geçen manifestoda anılan ve Bereivik'in destek verdiği ve sempatiyle baktığını duyurduğu ırkçı parti ve örgütlenmelerin içinde Alman NPD'si, Avusturya'nın FPÖ'sünün yanı sıra İsviçre'den de SVP, PNOS Özgürlük Partisi yer alıyor. SVP'nin bu liste içerisinde yer alıyor olmasını kritik olarak değerlendiren politik çevreler aslında bir gerçeğin üzerinden atıyorlar. Çoğuna göre; SVP demokra-tik sınırlar içerisinde hareket eden milletvekilleri olan bir parti ve bu partinin imaj sorunu var. Genel in kafasında yer edinen aşırı ırkçı imajın giderilmesi gerektiği, bunun sağlandığı takdirde sorunun da çözülmüş olacağı ileri sürülerek gerçekler bilinçli olarak çarpıtılmaktadır. Bugün SVP fiili olarak devlet tarafından aşırı ırkçı olarak kayıt altına alınan PNOS adlı faşist örgütlenme-den farklı bir şey savunmamaktadır. SVP'nin parla-menter alanda olması bir şey değiştirmemekte aksine ırkçılığın devlet destekli örgütlenmesine

hizmet etmektedir. Ülkenin Müslümanlar tarafından ele geçirileceğine, göçmen kotası uygulanması isteğine, AB dışı (kaldığı duruma göre bu Alman düşmanlığına da dönüşmektedir) ülkelere gelecek nüfus akışını engelleme talebine, emekçilerin kazanımlarına ve haklarına saldırma eğilimine bakıldığında tamda Bereivik'in saldırısının zemini oluşturan unsurlar olduğu görülecektir. Meselenin bir algı bozukluğundan kaynaklanmadığı, yaygınlık kazanan bu tür politik söylem ve propagandanın basında yer tutmuş şövalyeler eşliğinde bilinçli olarak kışkırtıldığı ve desteklendiği de görülecektir. Dolayısıyla ders çıkarılması lazım başlığının altına sığmayan bu çevrelerin samimiyetten yoksun şarlatanlar olduğu da anlaşılacaktır.

Güvenlik sorununa güvenli cevap

Saldırı sonrası sıkça tartışılan başlıklardan birisi de güvenlik önlemleri oldu. Terör saldırıları gere-kçe gösterilerek bir süredir yaşamın her alanını kontrol altına almaya çalışan egemen güçlerin, olayda bir güvenlik zaafiyeti olduğu vurgusunu öne çıkarması, nasıl oluyorda hükümet binasının hiç bir engelle karşılaşmadan bombalanıyor oluşunu sorulması, güvenlik tedbirlerinin artırılması bahanesiyle halk kitleleri üzerinde de baskıyı arttırmanın aracı haline dönüşüyor ve Norveç'ten de bu talep ediliyor.

İstismar devam ediyor

Bugün fiili şiddet faktörüne başvurmasa da İsviç-re'nin de aralarında bulunduğu bir çok Avrupa ülkesinin parlamenter ırkçı aktörleri ayrılıkları kaşıyıp nefret tohumları ekerek Bereivik gibi beslemelerin yetiştirildiği zemini sulamaktadırlar. Gericiliğin bu yanıltıcı ve düşmanlaştırıcı çabaları-nın boşa çıkarılması, her türlü yapma tartışmaların gündem dışı tutulabilmesi için anti-faşist ve ser-mayeye karşı verilen mücadelenin güçlendirilmesi ile direkt bağlantılıdır. Bereivik gibi katillerin serpi-lip gelişmesini de bu mücadele engelleyecektir.